

Anonymizované znenie

Preklad

C-715/23 – 1

Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Vec C-715/23

Dátum podania:

23. november 2023

Vnútroštátny súd:

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

23. november 2023

Odvolaťka:

Farmacija, d.o.o.

Odporkyňa:

Občina Benedikt

[*omissis*]

NÁVRH NA ZAČATIE PREJUDICIÁLNEHO KONANIA

Účastníci konania pred vnútroštátnym súdom

- 1 Odvolateľka: Spoločnosť **Farmacija**, [*omissis*], **Ljubljana – Polje** (ďalej len „žiadateľka o preskúmanie“), sa dovoľáva právnej ochrany proti **Občina Benedikt** (obec Benedikt), [*omissis*], **Benedikt** (ďalej len „obec Benedikt“) vo vzťahu k vykonávaniu lekárenskej činnosti v obci Benedikt. Vzhľadom na to, že konanie obce Benedikt, ktoré je predmetom sporu medzi stranami, má vplyv aj na postavenie **MN**, [*omissis*], **Maribor**, ktorá v uvedenej obci vykonáva lekárenskú činnosť, je potrebné považovať aj tento subjekt za účastníka konania pred vnútroštátnym súdom.

Vnútroštátny súd

- 2 Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (Štátna komisija pre preskúvanie postupov verejného obstarávania, Slovinsko)¹ (ďalej len „Državna revizijska komisija“) ako vnútroštátny súd je v Slovinskej republike v zmysle Zakon o pravnom varstvu v postopkih javnega naročanja (zákon o právnej ochrane v postupoeh verejného obstarávania, ďalej len „ZPVPJN“)² osobitný, nezávislý a autonómny vnútroštátny orgán, ktorý rozhoduje o zákonnosti zadávania verejných zákaziek vo všetkých štádiách postupu verejného obstarávania (§ 60 ods. 1 ZPVPJN).
- 3 V Slovinskej republike právna ochrana proti porušovaniu postupu pri udeľovaní verejných zákaziek a proti porušovaniu postupu pri udeľovaní koncesíí, ktorý upravuje Zakon o nekaterih koncesijskih pogodbah (zákon o niektorých koncesných zmluvách; ďalej len „ZNKP“)³, je zaručená v rozsahu:
 - postupu predbežného preskúmania, ktoré prebieha pred verejným obstarávateľom,
 - postupu preskúmania, ktoré prebieha pred Državna revizijska komisija, a

¹ [*omissis*]

² [*omissis*]

³ [*omissis*]

- súdneho konania, ktoré prebieha na prvom stupni pred Okrožno sodišče (Krajský súd, Slovinsko), ktorý má výlučnú príslušnosť podľa zákona upravujúceho súdny systém.

Súdna ochrana pred Okrožno sodišče (Krajský súd) je obmedzená na posúdenie zodpovednosti za náhradu vzniknutej škody a rozhodovanie o žalobách o určenie neplatnosti zmlúv.

- 4 Ak verejný obstarávateľ v rámci postupu predbežného preskúmania zamietne žiadosť o preskúmanie z procesných dôvodov, žiadateľ môže podať odvolanie. V tomto prípade Državna revizijska komisija posúdi v rámci konania o odvolaní oprávnenosť konania verejného obstarávateľa z hľadiska zamietnutia žiadosti o preskúmanie.
- 5 Súdny dvor Európskej únie už uznal postavenie Državna revizijska komisija ako „vnútroštátneho súdu“ v zmysle článku 267 ZFEÚ vo svojich rozsudkoch z 8. júna 2017, Medisanus (C- 296/15, EU:C:2017:431), z 10. septembra 2020, Tax-Fin-Lex (C-367/19, EU:C:2020:685) a z 10. novembra 2022, Sharengo (C-486/21, EU:C:2022:868).
- 6 Okolnosti, ktoré odôvodňovali záver, podľa ktorého má Državna revizijska komisija postavenie „vnútroštátneho súdu“ v zmysle článku 267 ZFEÚ, sa po vydaní uvedených rozsudkov Súdneho dvora Európskej únie nezmenili⁴.

Predmet konania vo veci samej

- 7 Obec Benedikt vydala 11. marca 2022 pre MN bez (predchádzajúceho) zverejnenia oznámenia o koncesii povolenie na prevádzkovanie pobočky lekárne so sídlom v Benedikte na neurčitý čas.
- 8 Odvolateľka predložila obci Benedikt žiadosť o preskúmanie, v ktorej sa sťažovala, že samotná obec udelením vyššie uvedeného povolenia vydala koncesiu na výkon lekárenskej činnosti bez toho, aby vykonala zodpovedajúci postup, t. j. v rozpore so smernicou 2014/23.
- 9 Obec Benedikt zamietla žiadosť o preskúmanie bez toho, aby pristúpila k preskúmaniu veci samej, keďže sa domnievala, že žiadateľka o preskúmanie nepožíva právnu ochranu v rámci postupu predbežného preskúmania a v rámci postupu preskúmania. V tomto zmysle podľa názoru Obce Benedikt vydanie oprávnenia na prevádzkovanie pobočky lekárne v podstate nepredstavuje udelenie koncesie na služby, ktoré by upravoval ZNKP⁵.
- 10 Proti tomuto rozhodnutiu obce Benedikt podala žiadateľka o preskúmanie odvolanie, ktoré obec Benedikt postúpila na Državna revizijska komisija.

⁴ [omissis]

⁵ Zákonom ZNKP bola smernica 2014/23 transponovaná do slovinského právneho poriadku.

Žiadateľka o preskúmanie opakuje, že obec Benedikt vydaním povolenia udelila koncesiu na služby bez začatia príslušného konania, pričom v podstate tvrdí, že koncesia na výkon lekárenskej činnosti patrí do rozsahu pôsobnosti ZNKP, resp. do rozsahu pôsobnosti smernice 2014/23.

- 11 Rozhodnutie Državna revizijska komisija v predmetnom konaní závisí od toho, či udelenie povolenia na vykonávanie lekárenskej činnosti patrí do pôsobnosti smernice 2014/23.
- 12 Podľa názoru Državna revizijska komisija udelila obec Benedikt vydaním povolenia na prevádzkovanie pobočky lekárne koncesiu na výkon lekárenskej činnosti. Lekárska činnosť môže byť vykonávaná aj v rámci pobočky lekárne. Hoci vnútroštátna právna úprava stanovuje udelenie povolenia na prevádzkovanie pobočky lekárne, nepredstavuje povolenie v zmysle odôvodnenia 14 smernice 2014/23, t. j. povolenie, ktorým členský štát alebo jeho orgán stanoví podmienky pre vykonávanie hospodárskej činnosti a ktoré sa udeľuje na žiadosť hospodárskeho subjektu (a nie na podnet verejného obstarávateľa), ktorý spĺňa vopred stanovené požiadavky⁶.
- 13 Obec Benedikt spĺňa kritériá na to, aby sa mohla považovať za verejného obstarávateľa v zmysle článku 6 smernice 2014/23. Keďže povolenie na vykonávanie lekárenskej činnosti v oblasti Benedikt sa vydáva na neurčitý čas, odhadovaná hodnota lekárenskej služby presahuje podľa Državna revizijska komisija prahovú hodnotu stanovenú v článku 8 smernice 2014/23⁷.
- 14 Državna revizijska komisija má však pochybnosti o tom, či služby súvisiace s lekárenskou činnosťou v podstate predstavujú služby patriace do rozsahu pôsobnosti smernice 2014/23.

Predmetné právne predpisy

Právo Únie

- 15 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/23/EÚ z 26. februára 2014 o udeľovaní koncesií

Podľa článku 1 smernice 2014/23/ES:

⁶ Počet prevádzkovateľov lekární na danom území je obmedzený, keďže obec môže zriadiť novú lekáreň (pobočku) len vtedy, ak sú splnené zákonné podmienky na jej otvorenie (počet obyvateľov v spádovej oblasti, vzdialenosť medzi existujúcou lekárnou a novou pobočkou).

⁷ Državna revizijska komisija nedisponuje údajmi o odhadovanej hodnote, pretože obec Benedikt sa domnieva, že ZNKP alebo smernica 2014/23 sa na tento prípad nevzťahujú, a preto sa domnieva, že nie je povinná vypočítať odhadovanú hodnotu.

„Touto smernicou sa stanovujú pravidlá postupov obstarávania verejnými obstarávateľmi a obstarávateľmi prostredníctvom koncesií, ktorých hodnota sa predpokladá vo výške nie nižšej, ako je finančný limit stanovený v článku 8.“

Podľa článku 4 smernice 2014/23:

- „1. Táto smernica nemá vplyv na slobodu členských štátov vymedziť v súlade s právom Únie, čo považujú za služby všeobecného hospodárskeho záujmu, ako by sa tieto služby mali organizovať a financovať v súlade s pravidlami štátnej pomoci a aké osobitné povinnosti by sa na ne mali vzťahovať. Rovnako táto smernica nemá vplyv na spôsob, akým členské štáty organizujú svoje systémy sociálneho zabezpečenia.
2. Do rozsahu pôsobnosti tejto smernice nepatria nehospodárske služby všeobecného záujmu.“

Podľa článku 19 smernice 2014/23:

„Na koncesie na sociálne a iné osobitné služby uvedené v prílohe IV, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, sa vzťahujú iba povinnosti vyplývajúce z článku 31 ods. 3, článkov 32, 46 a 47.“

Vnútroštátne predpisy

- 16 Zakon o nekaterih koncesijskih dejavnostih (zakon o niektorých koncesiách [zmluvách] (ďalej len „ZNKP“)

V článku 2 ZNKP sa stanovuje:

Na účely tohto zákona:

„18. ‚nehospodárske služby všeobecného záujmu‘ sú nehospodárske služby, ktoré sa podľa zákona poskytujú ako služby všeobecného záujmu a ktoré sa neponúkajú na trhu za poplatok, a preto podliehajú osobitným záväzkom verejnej služby.“

V § 10 ZNKP sa uvádza:

„Na koncesie upravené týmto zákonom a osobitnými zákonmi sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona, ako aj ustanovenia osobitných zákonov, ak nie sú v rozpore s týmto zákonom.“

Podľa § 11 ods. 1 ZNKP:

„Ustanovenia tohto zákona sa neuplatňujú na:

1. koncesie na nehospodárske služby všeobecného záujmu.“

V § 15 ZNKP sa uvádza:

„Na koncesie na sociálne služby a iné osobitné služby uvedené v prílohe IV k smernici 2014/23/EÚ sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona, ktoré upravujú povinnosť vypracovávať prípravné akty, povinnosť zverejňovať oznámenia uvedené v § 35 a 40 tohto zákona, ako aj právnu ochranu v konaní o výbere držiteľa koncesie podľa tohto zákona.“

- 17 Zakon o zdravstveni dejavnosti (zákon o zdravotnej starostlivosti, ďalej len „ZZDej“)⁸

Podľa § 1 ZZDej:

„Zdravotná starostlivosť je poskytovaná na primárnej, sekundárnej a terciárnej úrovni.

Primárna zdravotná starostlivosť zahŕňa základnú zdravotnú starostlivosť a lekárenskú činnosť.“

Podľa § 3 ZZDej:

„Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti sú fyzické a právnické osoby, tuzemské aj zahraničné, ktoré získali oprávnenie Ministerstva zdravotníctva na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

Verejné zdravotníctvo zahŕňa zdravotnícke služby, ktorých nepretržité a pravidelné poskytovanie je vo verejnom záujme zaručené štátom a orgánmi miestnej samosprávy a ktoré na základe zásady solidarity a v súlade s pravidlami, ktoré upravujú zdravotnú starostlivosť a zdravotné poistenie, sú zaručené ako práva vyplývajúce z povinného zdravotného poistenia a sú financované úplne alebo čiastočne z verejných zdrojov, ktoré pochádzajú najmä z povinného zdravotného poistenia. Zdravotnícke služby uvedené v predchádzajúcej vete ako nehospodárske služby všeobecného záujmu musia byť poskytované neziskovými poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti tak, že prebytok príjmov nad výdavkami je určený na vykonávanie a rozvoj zdravotnej starostlivosti⁹.“

V článku 20 ods. 1 ZZDej sa stanovuje:

„Lekárska činnosť sa vykonáva podľa osobitného zákona. Tento zákon sa vzťahuje na veci neupravené osobitným zákonom.“

- 18 Zakon o lekarniški dejavnosti (zákon o lekárenskej činnosti, ďalej len „ZLD-1“)¹⁰

⁸ [omissis]

⁹ Ustavno sodišče Republike Slovenije (Ústavný súd, Slovinsko) zrušil § 3 ods. 2 druhú vetu ZZDej v časti, v ktorej sa upravuje prebytok príjmov nad výdavkami v prípade prevádzkovateľov s koncesiou na lekárenskú činnosť.

¹⁰ [omissis]

V § 1 ZLD-1 sa uvádza:

„Tento zákon upravuje účel, obsah a podmienky výkonu lekárenskej činnosti, organizáciu, podmienky a postupy pri vydávaní a vykonávaní koncesí, postavenie pracovníkov vo farmaceutickom sektore a ich profesijné združenia, online lekárenskú činnosť a dohľad.“

Podľa článku 2 ZLD-1:

„Účelom lekárenskej činnosti je zaručiť efektívne a kvalitné zásobovanie liekmi a inými výrobkami na podporu liečebných terapií a ochrany zdravia, ako aj zaručiť pacientom a zdravotníckym pracovníkom poradenstvo týkajúce sa ich bezpečného, správneho a účinného používania.“

Lekárska činnosť okrem účelu uvedeného v predchádzajúcom odseku zabezpečuje aj lekárenskú liečbu na účely udržania zdravia a dosahovania klinických, humanitárnych a hospodárskych výsledkov, ktoré sa od terapie očakávajú.“

V § 5 ZLD-1 sa uvádza:

„Lekárska činnosť je verejná zdravotná služba, ktorá zaručuje nepretržité a pravidelné zásobovanie obyvateľstva a zdravotníckych pracovníkov liekmi, ako aj lekárenskú liečbu pacientov.“

Lekárska činnosť prebieha na primárnej, sekundárnej a terciárnej úrovni zdravotníctva.

Sieť lekárenských činností podľa tohto zákona je zaručená na primárnej úrovni obcou alebo viacerými susednými obcami spoločne a na sekundárnej a terciárnej úrovni štátom.“

Podľa § 6 ods. 1 ZLD-1:

„Lekárska činnosť zahŕňa:

- výdaj liekov na humánne a veterinárne použitie, viazaných alebo neviazaných na lekársky predpis,
- výdaj potravín určených na osobitné lekárske účely,
- lekárenskú liečbu pacientov,
- poradenskú činnosť farmaceutov,
- farmaceutický zásah,
- telefarmaceutické služby,

- prípravu magistraliter liekov na humánne a veterinárne použitie,
- prípravu výrobkov na podporu terapií a udržanie zdravia,
- výrobu galenických liekov na humánne a veterinárne použitie,
- rádiofarmaceutickú činnosť,
- kontrolu kvality surovín na prípravu a výrobu magistraliter liekov a galenických liekov,
- kontrolu kvality galenických liekov,
- monitorovanie údajov a hlásenie nežiaducich reakcií alebo podozrení na nežiaduce reakcie,
- zber nepoužitých liekov alebo zvyškov liekov v súlade s právnymi predpismi upravujúcimi nakladanie s odpadom z liekov,
- ďalšie činnosti súvisiace s výdajom liekov a iných výrobkov, čím je zaručené ich správne, racionálne a bezpečné používanie.“

V § 7 ZLD-1 sa uvádza:

„Okrem činností uvedených v predchádzajúcom článku môžu lekárne vykonávať aj tieto činnosti:

- dodávku ďalších výrobkov na podporu terapií a udržania zdravia,
- vývoj galenických prípravkov,
- prípravu homeopatických magistraliter liekov,
- dodávku veterinárnych prípravkov,
- dodávku biocídov a chemických výrobkov,
- vykonávanie meraní a autodiagnostických testov,
- preventívnu a zdravotno-výchovnú činnosť,
- pedagogicko-výchovnú činnosť,
- vedecko-výskumnú činnosť,
- ďalšie činnosti a služby v oblasti podpory a ochrany zdravia,
- doručovanie liekov a iných výrobkov do domácnosti pacientov, zdravotníckym pracovníkom a iným fyzickým alebo právnickým osobám,

- iné služby súvisiace s lekárenskou činnosťou.“

Podľa § 8 ods. 1 ZLD-1:

„Lekárska činnosť na primárnej úrovni sa vykonáva:

- v lekárni,
- v pobočke lekárne alebo
- v lekárni zriadenej v ambulancii lekára.“

Podľa § 15 ods. 1 ZLD-1:

„Vykonávanie lekárskej činnosti je financované z verejných a zo súkromných zdrojov. Medzi verejné zdroje podľa predchádzajúcej vety patria najmä:

- platby za služby poskytované v rámci lekárskej činnosti na základe zmlúv uzatvorených so zdravotnými poisťovňami,
- platby z rozpočtových prostriedkov,
- prostriedky zakladajúceho orgánu.“

Podľa § 27 ods. 1 ZLD-1:

„Verejný lekárenský orgán na primárnom stupni zriaďuje na svojom území obec alebo niekoľko susediacich obcí spoločne po vyjadrení príslušného profesijného orgánu a so súhlasom ministerstva.“

Podľa § 39 ods. 1 ZLD-1:

„Na výkon lekárskej činnosti na primárnom stupni možno udeliť koncesiu za podmienok stanovených týmto zákonom fyzickej osobe, ktorá je oprávnená na výkon lekárskej činnosti, alebo právnickej osobe, v ktorej osoba oprávnená na výkon lekárskej činnosti, ktorá je zároveň konateľom alebo riadiacim orgánom tejto právnickej osoby, vlastní podiel presahujúci 50 % základného imania (ďalej len „držiteľ koncesie“).“

Opis lekárskej činnosti, o ktorú ide v prejednávanej veci

- 19 V Slovenskej republike je lekárska činnosť regulovaná zákonom s cieľom zabezpečiť, aby všetky služby vydávania liekov používateľom vykonávali osoby primerane kvalifikované na tento účel, aby sa predišlo riziku poškodenia zdravia používateľov predmetných služieb. Základným cieľom vykonávania lekárskej činnosti teda nie je dosahovanie zisku, ale sledovanie účelu dosiahnutia zisku je na úrovni jednotlivca podriadené výkonu práva na zdravotnú starostlivosť a na úrovni spoločnosti uspokojeniu verejných potrieb v záujme verejného zdravia. Uvedené platí bez ohľadu na to, kto lekárenskú činnosť vykonáva.

- 20 V Slovinskej republike je lekárenská činnosť súčasťou zdravotníctva a vykonáva sa ako verejná zdravotnícka služba, ktorou sa zaručuje nepretržité a pravidelné zásobovanie obyvateľstva a zdravotníckych pracovníkov liekmi, ako aj lekárenská liečba pacientov. Jej cieľom je zaručiť efektívne a kvalitné zásobovanie liekmi a inými výrobkami na podporu liečebných terapií a ochrany zdravia, ako aj zaručiť pacientom a zdravotníckym pracovníkom poradenstvo týkajúce sa ich bezpečného, správneho a účinného používania. Základným prvkom lekárenskej činnosti je výdaj liekov na humánne a veterinárne použitie viazaných alebo neviazaných na lekárske predpis (maloobchod s liekmi), ako aj poskytovanie potravín určených na osobitné lekárske účely, kde výdajom lieku sa rozumie dodanie lieku používateľovi, ako aj poskytnutie primeraného návodu na použitie a poradenstva týkajúceho sa správneho a bezpečného používania. Maloobchod s liekmi na humánne použitie, sprevádzaný primeranou odbornou pomocou vo forme poradenstva, sa realizuje len v lekárňach a špecializovaných predajniach, v tých však vo veľmi obmedzenom rozsahu¹¹.
- 21 Sieť lekárenských činností na primárnej úrovni riadia obce, ktoré sú autonómnymi miestnymi orgánmi. Pôsobnosť zriaďovať siete lekárenskej činnosti obce vykonávajú (spolu)zriadením verejného lekárenského orgánu, prípadne udelením koncesie na výkon lekárenskej činnosti fyzickej alebo právnickej osobe. Lekárska činnosť sa uskutočňuje v lekárni, v pobočke lekárne alebo v lekárni zriadenej v ambulancii lekára.
- 22 Právnické osoby (ktoré nie sú zriadené obcou) teda môžu vykonávať lekárenskú činnosť len a výlučne v prípade vydania koncesie. Túto funkciu vykonávajú fyzické alebo právnické osoby (nezriadené obcou) na území obce, ktorá koncesiu vydala, alebo na území susedných obcí, ak koncesiu vydali spoločne. Fyzickým alebo právnickým osobám (nezriadeným obcou) sa teda dáva možnosť vykonávať lekárenskú činnosť až vydaním koncesie.
- 23 Lekárska činnosť je financovaná z verejných a zo súkromných zdrojov. Z verejných zdrojov, t.j. z povinného zdravotného poistenia, sa financuje výdaj liekov viazaných na lekárske predpis, t. j. samotného lieku viazaného na lekárske predpis¹², ako aj lekárenskej služby spojenej s predmetným výdajom, ako aj poskytovanie primeraných pokynov a poradenstva týkajúceho sa správneho

¹¹ To znamená len s predchádzajúcim osobitným povolením, ktoré vydáva Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke (Verejná agentúra Slovinskej republiky pre lieky a zdravotnícke pomôcky, Slovinsko) a len pre lieky a zdravotnícke pomôcky, ktoré nie sú viazané na lekárske predpis a sú určené výlučne na liečbu najmiernejších symptómov a ktorých použitie môže zahŕňať len nízku úroveň rizika; v tomto prípade môže uvedená agentúra tiež zaviesť obmedzenia týkajúce sa dávkovania liekov, veľkosti ich balenia a počtu predávaných jednotiek [článok 126 Zakon o zdravilih (Zákon o liekoch)].

¹² Lieky, ktoré je možné predpísať zo zdravotného poistenia, sa zaraďujú do zoznamov (tzv. pozitívne alebo priebežné zoznamy). Od zaradenia do zoznamu závisí aj časť ceny zaradeného lieku, ktorá je hradená z povinného zdravotného poistenia. Zostatková suma je hradená z doplnkového zdravotného poistenia alebo si ju hradí používateľ sám, ak nemá uzatvorené doplnkové zdravotné poistenie formou dobrovoľného nemocenského poistenia.

a bezpečného používania samotného lieku. Poplatok za lekárenskú službu za vydanie lieku na predpis (podľa váženého bodového hodnotenia) je rovnaký pre všetky lieky na predpis a pre všetkých dodávateľov lekárenskej služby. Verejné zdroje sa využívajú aj na financovanie služieb pohotovosti a služieb dostupnosti.

- 24 Lieky, ktoré nie sú viazané na lekársky predpis, sú plne hradené zo súkromných finančných zdrojov alebo z finančných zdrojov používateľov; v tejto súvislosti majú niektoré lieky, ktoré nie sú viazané na lekársky predpis, stanovenú maximálnu cenu, zatiaľ čo iné majú cenu určenú podľa pravidiel voľného trhu.

Odôvodnenie návrhu na začatie prejudiciálneho konania:

- 25 Državna revizijska komisia si kladie otázku, či lekárenskú činnosť, o akú ide v prejednávanej veci, ktorej základnou zložkou je výdaj liekov na humánne použitie, či už viazaných na lekársky predpis alebo nie, spolu s poradenstvom týkajúcim sa ich správneho a bezpečného používania, možno považovať za nehospodársku službu všeobecného záujmu, ktorá nepatrí do pôsobnosti smernice 2014/23.
- 26 V smernici 2014/23 nie sú výslovne vymedzené pojmy „nehospodárske služby všeobecného záujmu“ a „služby všeobecného hospodárskeho záujmu“. Podľa konsolidovanej judikatúry z potreby jednotného uplatňovania práva Únie a zásady rovnosti vyplýva, že obsah ustanovenia práva Únie, ktoré neobsahuje žiadny výslovný odkaz na právne poriadky členských štátov s cieľom určiť jeho zmysel a rozsah pôsobnosti, si v zásade vyžaduje v celej Európskej únii autonómny a jednotný výklad, ktorý musí zohľadňovať kontext uvedeného ustanovenia a cieľ sledovaný príslušnou právnou úpravou.
- 27 Z odôvodnenia 6 smernice 2014/23 je zrejmé, že členské štáty sa môžu slobodne rozhodnúť, či budú poskytovanie služieb organizovať ako služby všeobecného hospodárskeho záujmu alebo ako nehospodárske služby všeobecného záujmu alebo ako kombináciu takýchto služieb. Z judikatúry Súdneho dvora¹³ vyplýva, že právo Únie neobmedzuje právomoc členských štátov zriaďovať svoje systémy sociálneho zabezpečenia a prijímať najmä pravidlá zamerané na organizáciu zdravotníckych služieb, ako sú lekárne, pričom musia brať do úvahy skutočnosť, že zdravie a životy ľudí zaujímajú prvé miesto medzi statkami a záujmami chránenými zmluvou a že je na členských štátoch, aby rozhodli, na akej úrovni chcú zaručiť ochranu verejného zdravia a akým spôsobom sa táto úroveň má dosiahnuť.
- 28 Vnútroštátny zákonodarca výslovne stanovil, že zdravotná starostlivosť je nehospodárskou službou všeobecného záujmu. Keďže lekárenská činnosť je

¹³ Rozsudky Súdneho dvora z 19. mája 2009, Komisia/Taliansko (C-531/06, EU:C:2009:315) a z 19. mája 2009, Apothekerkammer des Saarlandes a i., (C-171/07 a C-172/07, EU:C:2009:316).

súčasťou zdravotníctva, zákonodarca tak ustálil, že aj lekárenská činnosť je nehospodárskou službou všeobecného záujmu.

- 29 Hoci výkon lekárenskej činnosti predstavuje podľa Državna revizijska komisija spoločensky relevantnú činnosť, keďže je zameraná na zaručenie verejného zdravia a jej prvoradým cieľom nie je dosahovanie zisku, z judikatúry vyplýva, že poskytovanie služieb, ktoré sa bežne poskytujú za odplatu, predstavuje hospodársku činnosť, pričom základná vlastnosť odplaty spočíva v skutočnosti, že táto odplata predstavuje hospodársku protihodnotu za predmetné plnenie bez toho, aby ju musel zaplatiť príjemca tejto služby¹⁴.
- 30 Državna revizijska komisija má preto pochybnosti, či lekárenskú službu, o akú ide v prejednávanej veci, možno kvalifikovať ako nehospodársku službu všeobecného záujmu, keďže poskytovatelia lekárenských služieb sú odmeňovaní za poskytovanie takýchto služieb prostredníctvom zdrojov systému povinného zdravotného poistenia a prostredníctvom zdrojov používateľov. Podľa vnútroštátnej právnej úpravy¹⁵ v prípade vydania lieku viazaného na lekárske predpis sa poskytovateľom lekárenských služieb vďaka zdrojom povinného zdravotného poistenia uhrádza kúpna cena samotného lieku a zároveň sa im uhrádza vopred stanovená suma za vedenie lekárskeho predpisu, za dodanie lieku a za súvisiace poradenstvo ohľadom jeho používania. V prípade vydania lieku bez lekárskeho predpisu používateľa platia plnú cenu.
- 31 Ak služby súvisiace s výkonom lekárenskej činnosti, o akú ide v prejednávanej veci, ktorých predmetom sú najmä služby vydávania liekov na humánne použitie viazaných na lekárske predpis a bez lekárskeho predpisu spolu s poradenstvom týkajúcim sa správneho a bezpečného používania, nemožno považovať za nehospodárske služby všeobecného záujmu a ak v dôsledku toho poskytovanie takýchto služieb patrí do pôsobnosti smernice 2014/23, Državna revizijska komisija si kladie ďalšiu otázku, či poskytovanie takýchto služieb možno považovať za sociálne služby alebo iné osobitné služby uvedené v prílohe IV k uvedenej smernici.
- 32 Uvedené služby by mohli byť zahrnuté v kóde CPV 85149000 (Lekárske služby), ale z nariadenia (ES) č. 2195/2002 o spoločnom slovníku obstarávania (CPV) nie je možné odvodiť, ktoré služby majú byť zahrnuté do tohto kódu CPV. Rovnako ani vysvetlivky týkajúce sa kódov CPV¹⁶, ktoré nepredstavujú formálny prameň práva, nám neumožňujú určiť, ktoré služby sú zahrnuté v kóde CPV 85149000 (Lekárske služby).

¹⁴ Rozsudok zo 14. [júla] 2022, ASADE, C- 436/20, EU:C:2022:559.

¹⁵ Články 23 a 63 Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (zákon o zdravotnej starostlivosti a zdravotnom poistení).

¹⁶ [omissis]

Rozhodnutie a obsah návrhu na začatie prejudiciálneho konania

33 Keďže Državna revizijska komisija potrebuje na prijatie rozhodnutia rozhodnutie o výklade práva Európskej únie, Državna revizijska komisija predkladá Súdnemu dvoru v súlade s článkom 267 ods. 3 ZFEÚ tieto dve prejudiciálne otázky so spresnením, že odpoveď na druhú otázku je potrebná iba v prípade zápornej odpovede na prvú otázku:

1. Má sa služba súvisiaca s výkonom lekárenskej činnosti, ktorej predmetom je predovšetkým výdaj liekov na humánne použitie viazaných na lekárske predpis a bez lekárskeho predpisu používateľom spolu s poradenstvom týkajúcim sa správneho a bezpečného používania týchto liekov, klasifikovať ako „nehospodárska služba všeobecného záujmu“ v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 2014/23?
2. Má sa služba súvisiaca s výkonom lekárenskej činnosti, ktorej predmetom je predovšetkým výdaj liekov na humánne použitie viazaných na lekárske predpis a bez lekárskeho predpisu používateľom spolu s poradenstvom týkajúcim sa správneho a bezpečného používania týchto liekov, považovať za sociálnu službu alebo inú osobitnú službu v zmysle článku 19 smernice 2014/23?

[omissis]

PRACOVNÝ DOKUMENT